

здібностей особистості, як навчання протягом усього трудового життя, адаптація до швидких змін у соціальній сфері, постійне підвищення професійних компетенцій. Забезпеченню необхідного рівня професійної компетентності майбутнього еколога, на нашу думку, буде сприяти удосконалення природничо-наукової підготовки, результатом якої буде природничо-наукова компетентність.

Література

1. Касярум С.О. Базові знання з природничо-наукових дисциплін як основа для професійної підготовки майбутніх фахівців інженерного профілю у вищій технічній школі / С.О. Касярум // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. – Випуск 165. – Серія «Педагогічні науки», 2011. – С. 141-144.

2. Папуткова Г.А. Компетентностно-ориентированное профессиональное экологическое образование студентов в ВУЗе : автореф. дис. на соиск. уч. степени докт. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Г.А. Папуткова. – Нижний Новгород, 2008. – 51 с.

3. Старостина С.Є. Естественнонаучное образование студентов гуманитарных направлений подготовки в условиях интеграции научного знания : автореф. дис. на соиск. уч. степени докт. пед. наук : спец. 13.00.02. «Теория и методика обучения и воспитания (естествознание)» / С.Є. Старостина. – Чита, 2011. – 42 с.

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ОЦІНЮВАННЯ

*О.О. Біляковська
м. Львів, Україна*

Активізація навчально-пізнавальної діяльності школярів є однією з актуальних проблем сучасної педагогічної науки. Одним із важливих чинників підвищення ефективності навчально-пізнавальної діяльності учнів є оцінювання результатів їхньої успішності.

Навчання має базуватися на зацікавленості й активності школяра. А тому головне завдання вчителя – домогтися того, щоби кожний урок сприяв розвитку пізнавальної активності учнів. Вияв активності у процесі навчання пов'язаний із пізнанням учнями світу. Видатний педагог В. Сухомлинський вважав, що навчальний процес у сучасній школі повинен розвивати всемогутню радість пізнання. Коли дитина зацікавиться навчальним матеріалом, тоді у неї виникне природне бажання дізнатися про нього більше. Ефективне навчання неможливе без пошуків шляхів активізації пізнавальної діяльності школярів, адже учні мають засвоїти не лише певну суму знань, а й навчитися порівнювати, аналізувати, спостерігати, виявляти взаємозв'язок між поняттями й явищами, міркувати. Саме тому в багатьох психолого-педагогічних дослідженнях наголошується саме на пізнавальній активності, яка є основою пізнавальної діяльності. А. Гебос зазначає, що активізація діяльності керує процесом функціонування та розвитку пізнавальної активності учнів під час навчання та самонавчання [1, с. 85].

Ознаками пізнавальної активності учня у процесі навчання є:

- питання, які він ставить учителю та однокласникам;
- схильність до аналізу помилок, критичність;
- творче застосування здобутих знань;
- участь у колективній роботі класу (доповнення відповідей товаришів, бажання висловити власну точку зору тощо);
- прагнення дізнатись причини та наслідки явищ;
- самоконтроль, самооцінка, аналіз власних пізнавальних та практичних дій.

Незаперечним є факт, що успіх будь-якої діяльності залежить від її мотивації. Одним із видів внутрішньої мотивації школяра, за дослідженнями психологів, є орієнтація на оцінку, тобто зацікавленість учня в одержанні за свої знання хорошої оцінки. Саме тому, оцінювання результатів успішності навчальної діяльності є одним із чинників розвитку

пізнавальної активності школярів. Вважаємо за доцільне визначити низку причин, які, на нашу думку, гальмують розвиток пізнавальної активності школярів, а також впливають на їхню успішність:

- відсутність у навчальних закладах системи управління якістю освіти відповідно до міжнародних стандартів;
- певна неузгодженість 12-ти бальної оцінювальної шкали;
- недостатнє врахування, а інколи певне ігнорування інтересів та нахилів учнів;
- суб'єктивність оцінювання вчителем учнів;
- неготовність деяких учителів розглядати учня як суб'єкта навчально-виховного процесу;
- перевантаження змісту шкільної освіти, що недостатньо сприяє розвитку пізнавальної активності учнів.

Зауважимо, що розвиток пізнавальної активності залежить від ряду причин, головними з яких є: об'єктивне оцінювання, підвищення пізнавальної мотивації, пізнавального інтересу і активізації мислення. Звичайно, що важко домогтися абсолютно об'єктивного оцінювання. Адже процесом оцінювання керує вчитель й саме тому, на думку науковців, низький рівень об'єктивності оцінок можна пов'язати з низьким рівнем професійності педагога: професійним самоусвідомленням, педагогічною спрямованістю, мисленням, рефлексією, педагогічним тактом (Н. Божко, Л. Мітіна); з неадекватністю індивідуальних оцінних еталонів учителя (І. Якиманська); з особистісними рисами та темпераментом педагога (Б. Ананьєв, А. Маркова, А. Реан).

Дослідження науковців свідчать, що найоб'єктивніше оцінюють знання учнів учителі з демократичним стилем керівництва, учителі-автократи часто занижують оцінки, інколи виявляють агресивність, створюють напружену атмосферу в класі, вчителі-ліберали – дуже часто завищують оцінки. Тому для успішної організації оцінювальної діяльності, яка б сприяла підвищенню рівня пізнавальної активності школярів, учителі мають використовувати багатий педагогічний досвід оцінювання (ознайомлення з педагогічною, психологічною і методичною літературою, новими методиками навчання і виховання); враховувати вікові й індивідуальні психолого-педагогічні особливості учнів (фізичний стан, особливості пізнавальної діяльності); формувати позитивні риси учнів, навички самоконтролю та самооцінки, способи різнобічної навчально-пізнавальної діяльності; враховувати пізнавальні здібності кожного учня; прагнути до грамотного, об'єктивного оцінювання учнів (використовувати нормативні документи, працювати над самооцінкою, особистісними рисами, підвищувати професійний рівень).

Підсумовуючи зазначимо, що активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів засобами оцінювання здійснюється на основі суб'єкт-суб'єктних відносин, учитель шукає нові резерви своєї діяльності, а учень самостверджує себе як активний учасник процесу навчання.

Література

1. Гебос А.И. Психология познавательной активности учащихся (в обучении) / А.И. Гебос. – Кишинев : Штиинце, 1975. – 104 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ІФНМУ

***О.В. Боднарчук, Л.З. Мандзюк, Л.В. Стецьків, А.О. Стецьків
м. Івано-Франківськ, Україна***

Серед всіх форм навчальної діяльності важлива роль відводиться лекції, яка одночасно є найскладнішим видом роботи і тому доручається самим кваліфікованим і досвідченим викладачам.

Лекція – головна ланка дидактичного циклу навчання. Її мета – формування основи